

SOCIAL Foresight

PHATTHALUNG FORWARD

ร่วมมองภาพอนาคตพลิก 2030

Institute of Community
Enterprise Incubation
Thaksin University

Institute of Community Enterprise Incubation Thaksin University

ภาพอนาคตแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่
เพื่อพัฒนานวัตกรรมสังคม ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง

เอกสาร Social Foresight
Phatthalung

VDO Phatthalung
Forward 2030

การมองอนาคต (Foresight)

การมองอนาคต เป็นเครื่องมือในการบ่งชี้สัญญาณความเปลี่ยนแปลง
รวมถึงประเมินประเด็นความไม่แน่นอน (Uncertainties)
เพื่อรับรู้และคาดการณ์ภาพความเปลี่ยนแปลงในอนาคตและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น

ซึ่งมีผลต่อการกำหนดทิศทาง (Direction setting) ในการวางแผนยุทธศาสตร์ กำหนดทางเลือกและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับเงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โครงการศึกษาภาพอนาคตแนวนโยบายการเปลี่ยนแปลงเชิงพื้นที่ของจังหวัดพัทลุงเพื่อการพัฒนาอนาคตเชิงสังคม (Social Foresight) จึงมีเป้าหมายในการนำเครื่องมือการมองอนาคตมาใช้ในการออกแบบภาพอนาคตเชิงพื้นที่ในกรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2563 – 2573) เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับพื้นที่ในการวางแผนพัฒนาเชิงพื้นที่ และนำไปสู่การกำหนดนโยบาย และแผนการดำเนินงานการพัฒนาอนาคตในพื้นที่อย่างสอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลง

จังหวัดพัทลุง ถือเป็นอีกหนึ่งพื้นที่เป้าหมายที่ทางสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ NIA ให้ความสนใจทำการศึกษาภาพอนาคตในช่วง 10 ปีข้างหน้า

เนื่องจากเป็นจังหวัดขนาดเล็ก มีสถาบันอุดมศึกษาเพียงแห่งเดียว คือมหาวิทยาลัยทักษิณ ตั้งอยู่ในพื้นที่และมีความร่วมมือกันอย่างดีในกิจกรรมที่ทาง NIA ให้การสนับสนุนโดยตรง เช่น หน่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมเพื่อสังคมภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย (Social Innovation Driving Unit, SID) โดยทำหน้าที่ในการประสานการค้นหาและพัฒนาผู้ประกอบการหรือชุมชนให้จัดทำโครงการนวัตกรรมเพื่อสังคม และได้สนับสนุนมหาวิทยาลัยทักษิณเป็นหน่วยงานส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Startup) นอกจากนั้นได้ขอความร่วมมือ ให้ดำเนินการสร้างเครือข่ายนวัตกรรมในภาคใต้ (Pioneer Innovator Network, PIN) และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องการพัฒนาอนาคตเชิงพื้นที่อีกด้วย

Deep horizon scanning

จากผลการสำรวจสภาพแวดล้อมเชิงลึก (Deep horizon scanning) ด้วยการรวบรวม และวิเคราะห์ ข้อมูลด้านต่างๆ ด้วยเทคนิค STEEP หรือเทคนิคการนำประเด็นสังคม (Social) เทคโนโลยี (Technological) สิ่งแวดล้อม (Environment) เศรษฐกิจ (Economy) และการเมือง (Political) มาใช้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของ จังหวัดพัทลุงย้อนหลังไปนั้นประมาณ 10 ปี จาก เอกสารต่างๆ รวมถึงการระดมความเห็นจาก ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ภาพรวมทางสังคมของคนพัทลุงมีความภาคภูมิใจใน ด้านวัฒนธรรมและวิถีดั้งเดิมที่มีคุณค่า มีวิถีชีวิต ที่เรียบง่าย เป็นเมืองรองที่มีเสน่ห์โดดเด่น มีประวัติศาสตร์ และมีวัฒนธรรม การท่องเที่ยวที่แวดล้อมไปด้วยทัศนียภาพที่สวยงาม มีวิถีชีวิตแบบ Slow life โดดเด่นด้วยความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ หันมองทางไหนก็รายล้อมไปด้วยธรรมชาติที่สวยงาม ไม่สามารถเห็นได้ในเมืองใหญ่ ทำให้พัทลุงโดดเด่นด้วยต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อมและการเกษตรกรรม

จังหวัดพัทลุงจึงได้กลายเป็นเมืองที่มีความน่าสนใจ และมีศักยภาพในการพัฒนาให้กลายเป็น เมืองที่มีความเจริญในรูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ ซึ่งจากการทบทวนและติดตามข้อมูลและสัญญาณการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดพัทลุงในรอบทศวรรษที่ผ่านมา มีประเด็นที่ท้าทายสำคัญๆ หรือแนวโน้ม (Trend) ใหญ่ๆ 5 ด้านดังนี้

พัทลุงเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

01

การเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยแบบสมบูรณ์ ของจังหวัดพัทลุง

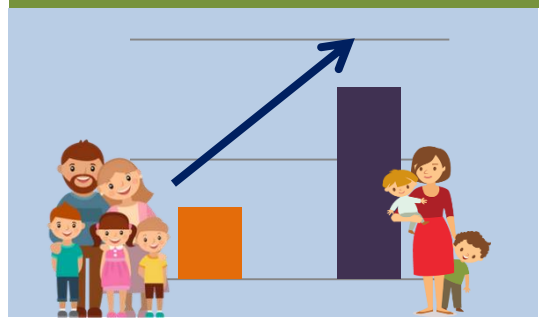
02

ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมภูมิปัญญา ผู้สูงอายุเทศบาลเมืองพัทลุง

พัทลุงมีสัดส่วนครอบครัวยากจน และครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวเพิ่มขึ้น

03

เศรษฐกิจจังหวัดพัทลุงชะลอตัว และมีความเหลื่อมล้ำสูง

04

ปรากฏการณ์สิ่งใหม่ / New Normal หลังสถานการณ์ COVID-19

05

Phatthalung Forward 2030

คณะผู้วิจัยนำมาใช้กำหนดภาพในอนาคตเพื่อให้จังหวัดพัทลุงมีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ได้นำเสนอประเด็นความท้าทายของจังหวัดพัทลุงในอีก 10 ปีข้างหน้า

คือ "Phatthalung forward 2030" หรือ "อนาคตของพัทลุง 2573" โดยมีปัจจัยขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมาย (Driving force) 2 ปัจจัย ดังนี้

1. ภูมิปัญญาสร้างสรรค์เศรษฐกิจ และ สังคม (Creative wisdom for economy and society)

หมายถึง **การสร้างมูลค่าสินค้า** หรือบริการผ่านภูมิปัญญาสร้างสรรค์เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนฐานความรู้ (Knowledge) การศึกษา (Education) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) พัฒนาไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative industry) แบ่งเป็น 2 ระดับ

ระดับสากล หมายถึง การนำภูมิปัญญาจากหลากหลายประเทศผ่านการเรียนรู้และสะสมจากแหล่งต่างๆ ทั้งในรูปแบบที่อยู่ในเอกสารทางวิชาการหรือในรูปแบบการเรียนรู้จากสื่อออนไลน์ต่างๆ

ระดับท้องถิ่น หมายถึง การนำภูมิปัญญาที่มาจากการสะสมองค์ความรู้ ประสบการณ์ เรื่องเล่าขานที่มีการจดบันทึกในรูปแบบเอกสารหรือการถ่ายทอดผ่านตัวบุคคลจากรุ่นสู่รุ่น ผ่านจากครอบครัว สถาบันการศึกษา และศูนย์เรียนรู้ในชุมชนนั้น ๆ

2. ศูนย์ข้อมูลดิจิทัลอัจฉริยะ (Smart Digital Center)

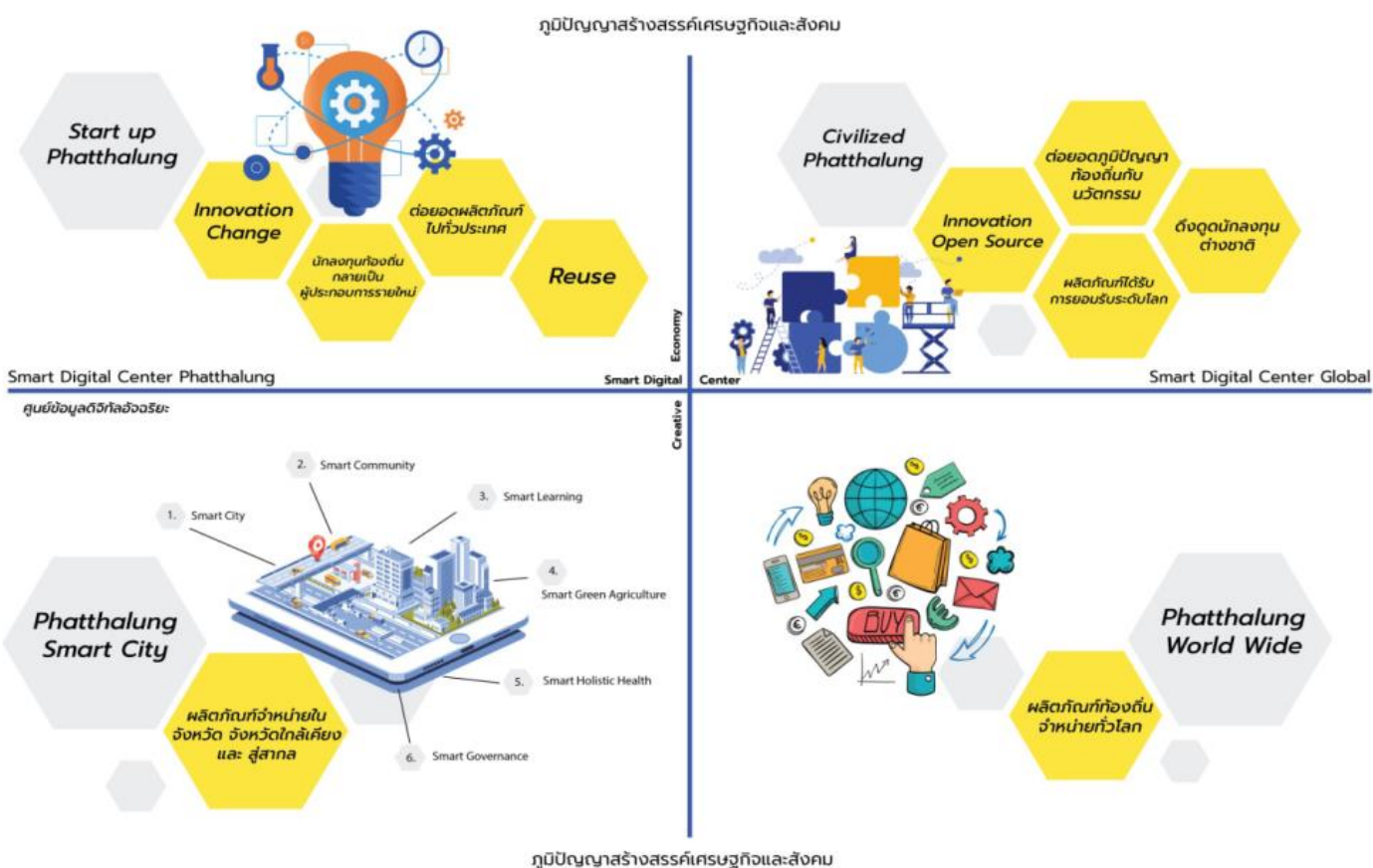
หมายถึง **หน่วยงานที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อน จัดการ กระบวนการทางธุรกิจ รวมถึงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม แบบมีส่วนร่วม** โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก มีการแบ่งเป็น 2 ระดับ

ระดับสากล หมายถึง การใช้ระบบรวบรวมข้อมูลดิจิทัลแบบอัจฉริยะที่มาจากต่างประเทศหรือแพลตฟอร์มสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่มีผู้นิยมใช้ในประเทศไทยจากกว้างขวางอยู่แล้ว เช่น Facebook Twitter และLINE เป็นต้น โดยที่ระบบดังกล่าวจะมีการพัฒนาและมีการคิดหรือสังเคราะห์ข้อมูลไว้ด้วยระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence, AI) เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านธุรกิจ สังคมหรือการเมือง

ระดับภายในจังหวัดพัทลุง หมายถึง การใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูลและคิดหรือสังเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่มีการจัดเก็บในพื้นที่ด้วยเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ ภาควิชาการ และภาคเอกชน แบบมีการบริหารจัดการร่วมกัน

พลจากการนำปัจจัยขับเคลื่อนทั้งสองมาพัฒนาเป็นจากทัศน์
ด้วยการนำไปใส่ไว้ที่เส้นแกน 2 เส้นตัดกันก่อให้เกิดเป็น 4 จากทัศน์

โดยแกนตั้งเป็น **"ภูมิปัญญาสร้างสรรค์เศรษฐกิจและสังคม"** โดยแบ่งเป็นระดับกำหนดให้
แกนตั้งที่ด้านบนสุดเป็นระดับสากลและด้านล่างสุดเป็นระดับจังหวัดพัทลุง ส่วนแนวนอนเป็น
"ศูนย์ข้อมูลดิจิทัลอัจฉริยะ" โดยแบ่งเป็นระดับกำหนดให้ด้านขวาสุดเป็นระดับสากล ส่วน
ด้านซ้ายสุดเป็นระดับจังหวัดพัทลุง ผลของการสร้างจากทัศน์ของแต่ละปัจจัยขับเคลื่อนได้
ได้เป็น 4 จากทัศน์ ดังต่อไปนี้

เมืองแห่งนวัตกรรมเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Innovative Phatthalung)

เพื่อนำนวัตกรรมต่างๆ มาช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงในการปรับปรุงผลผลิต บริการ กระบวนการ หรือประสิทธิภาพ ขององค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน โดยการ สร้างมูลค่าใหม่ให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ จังหวัดพัทลุง

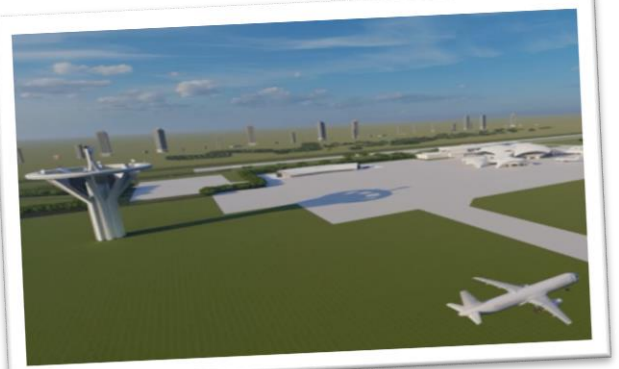
เมืองอารยะ (Civilized Phatthalung)

เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เน้นแนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular economy) บนพื้นฐานเกษตรกรรมที่เข้มแข็งจน บรรลุสู่ความเป็นศูนย์ กลางของแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย ดึงดูดนักลงทุนด้านอุตสาหกรรมเทคโนโลยีอาหาร และ นักพัฒนาจากทั่วโลกภายใต้โครงสร้างพื้นฐานการใช้พลังงาน ทดแทนและเทคโนโลยีพลังงานสะอาดในการประกอบการ

พัทลุงอัจฉริยะ (Smart Phatthalung)

พัทลุงอัจฉริยะ (Smart Phatthalung) เพื่อให้มีการ ครอบครองข้อมูลที่ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นของตนเอง และใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ด้วยเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมา สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อลดความยากจนและเพิ่ม คุณภาพชีวิตที่ดีของประชากรในจังหวัดพัทลุง ในขณะที่ เดียวกันสภาพสังคมของจังหวัดพัทลุงเป็นสังคมที่มีการให้ และแบ่งปันซึ่งกันและกัน โดยมีความคาดหวังในการพัฒนา ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ Smart City, Smart Community, Smart Learning, Smart Green Agriculture, Smart Holistic Health และ Smart Governance

เมืองศูนย์กลางความเชื่อมโยงนานาชาติ (Phatthalung Worldwide)

เพื่อให้จังหวัดพัทลุงเป็นเมืองแห่งศูนย์กลาง ด้านผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการระดับโลก โดยใช้จุดเด่นในด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงอาจจะมีการพัฒนา ระบบขนส่งขนาดใหญ่ อาทิเช่น โครงการ รถไฟความเร็วสูง โครงการก่อสร้างสนามบิน พัทลุง และโครงการขุดคลองไทย เป็นต้น อาจส่งผลให้จังหวัดพัทลุงเป็นเมืองท่าและ ศูนย์กลางการท่องเที่ยวหรือการลงทุนในบาง อุตสาหกรรมเพิ่มเติมขึ้น

1. Smart City เมืองพัทลุงอัจฉริยะ

ที่มีความเพียบพร้อมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล มีการใช้ IoT มาใช้ในการบริหารเมืองและการมีสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่ประชาชน ทั้งระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีค่าใช้จ่ายลดลงโดยมีความปลอดภัยในการใช้ เมืองพัทลุงมีการใช้พลังงานหมุนเวียนที่เป็นพลังสะอาดและประหยัดค่าใช้จ่าย มีระบบการขนส่งที่เชื่อมต่อภายในเมืองพัทลุงและระหว่างเมืองอื่นๆ ทั้งในระดับอำเภอ และระดับจังหวัดอื่นๆ ในภูมิภาคต่าง ๆ ที่ทำให้สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย

นอกจากนี้เมืองพัทลุงต้องมีระบบอัจฉริยะป้องกันเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการเกิดอุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย รวมทั้งระบบป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพและมีการควบคุมความปลอดภัยในการจราจรของเมืองอีกด้วย

เมื่อมีการนำจากทัศน์ทั้ง 4 ไปเปรียบเทียบกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพัทลุง (พ.ศ. 2560 – 2565) พบว่า ส่วนใหญ่มีการสอดคล้องไปด้วยกันได้ในระดับการกำหนดเป็นแผนงานซึ่งจะมีโครงการย่อยๆ ที่ดูแลรับผิดชอบโดยส่วนราชการต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมากตามระบบราชการทั่วไป อย่างไรก็ตามในความเป็นจริงมีแค่บางโครงการเท่านั้นที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลส่วนกลาง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยภาพรวมการดำเนินการของโครงการดังกล่าว อาจยังไม่มีผลที่เป็นรูปธรรมในการสนับสนุนภาพอนาคตของจังหวัดพัทลุงในอีก 10 ปีข้างหน้าได้

ส่วนผลจากการร่วมตัดสินใจโดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 30 ท่าน เลือกจากทัศน์ในอนาคตข้างหน้าอีก 10 ปี ของ Phatthalung forward 2030 ได้ลงมติเลือก Smart Phatthalung พัทลุงเมืองอัจฉริยะ เป็นจากทัศน์ที่จะมีการนำไปพัฒนาข้อเสนอแนะในการผลักดันให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการในอนาคตนำไปขับเคลื่อน โดยมีข้อมูลประกอบในด้านต่าง ๆ ดังนี้

จากทัศน์ Smart Phatthalung (พัทลุงอัจฉริยะ)

2. Smart Community

คนในชุมชนมีความสามารถเข้ามา
มีส่วนร่วมในการบริหารปกครอง
ด้วยตนเองมากขึ้น มีส่วนร่วมใน
การวางแผน พัฒนา ควบคุมและ
ประเมินทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม
และสิ่งแวดล้อมของชุมชน โดยมี
การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือระบบ
ปัญญาประดิษฐ์ และอินเทอร์เน็ต
เพื่อการบริหารจัดการชุมชนมาก
ขึ้น และมีส่วนช่วยสนับสนุนการ
ดำเนินการกิจหรือกิจกรรมต่าง ๆ
ของชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ
นำรศกฏมปัญญาวฒนธรรม
ท้องถื่นมาสร้างงานและสร้าง
รายได้ให้แก่คนในชุมชนอย่าง
กว้างขวาง

3. Smart Learning

ภาคประชาชนสามารถเรียนรู้ เท่าทัน
ความเป็นโลกาภิวัตน์ โดยมีสถาบัน
การศึกษาต่างๆ ให้การสนับสนุนส่งเสริม
การเรียนรู้ของประชา ชนทั้งในระบบและ
นอกระบบหรือการเรียนรู้ตลอดชีวิต
(Life-Long Learning) เพื่อให้สามารถ
นำข้อมูลความรู้ในระดับสากลมาเชื่อมโยง
กับภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงมีการ
จัดการความรู้และมีความคิดสร้างสรรค์
ต่อยอดความรู้เดิมที่จะช่วยในการปรับตัว
กับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ใน
อนาคต

ทำให้เกิดการนำไปพัฒนาต่อยอดความรู้ให้กับตัวเอง ชุมชน
และสังคมในจังหวัดพัทลุงได้ ก่อให้เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจและ
สังคมต่อประเทศได้อีกทางหนึ่ง

4. Smart Green Agriculture

ภายใต้การสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาภาคการ เกษตรของจังหวัดพัทลุง ให้ก้าวสู่เกษตรอัจฉริยะ มุ่งเน้นการใช้ IoT มาพัฒนาระบบการผลิตขึ้นพื้น ฐานทั้งกระบวนการ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อเนื่องอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล มีการบริหารจัดการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมรองรับการทำเกษตรอินทรีย์ให้โดดเด่นยิ่งขึ้น นอกจากนี้มีเรื่งำนนวัตกรรมมาช่วยการยกระดับอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าในตัวสินค้าให้สูงขึ้น

5. Smart Holistic Health

หน่วยงานสาธารณสุขจังหวัดและประชาชนในจังหวัดพัทลุงมีส่วนร่วมพัฒนาระบบการจัดการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน มีค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาสุขภาพที่ลดลง โดยมีพัฒนาระบบสาธารณสุขทั้งในเชิงรับ (การรักษาสุขภาพ) และเชิงรุก (การป้องกันโรค) โดยการใช้ระบบประมวลผลอัจฉริยะที่ดีทำให้นอกจากดูแลประชาชนภายในจังหวัดให้มีสุขภาพและคุณภาพดีแล้วยังช่วยส่งเสริมให้มีคนจากต่างถิ่นมาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจภายในจังหวัดพัทลุงได้อีกทางหนึ่งด้วย

6. Smart Governance

ระบบบริหารภาครัฐอัจฉริยะ ที่มีการสานพลังเครือข่ายภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาครัฐ มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ทั้งมาตรการทางวินัย การปกครอง และทางกฎหมาย รวมถึงมีการสร้างระบบแจ้งเตือนที่เหมาะสม ได้แก่ การทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตหรือการกำหนดมาตรการป้องกันการรับสินบนและผลประโยชน์ทับซ้อนผ่านทางระบบเว็บไซต์ เป็นต้น สนับสนุนให้คนพัทลุงมีบทบาทการบริหารจังหวัดโดยตนเอง โดยใช้ฐานข้อมูล Big data ที่ทันสมัย ถูกต้องและเพียงพอ เพื่อวางแผนตัดสินใจในการจัดการด้วยตนเองรวมทั้งการกระจายอำนาจทรัพยากรงบประมาณให้แต่ละรวมทั้งการกระจายอำนาจ ทรัพยากรงบประมาณให้แต่ละท้องถิ่นของจังหวัดพัทลุงเพิ่มมากขึ้นและเป็นไปอย่างยุติธรรม

จากแผนการนำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนานำไปประกอบการวางแผนของจังหวัดพัทลุงเพื่อการพัฒนาจากทัศน์ของ Smart Phatthalung ในปี 2030 สามารถสรุปเป็นแผนการดำเนินได้ 3 ระยะดังนี้ เพื่อให้นำไปใช้ในการขยายผลให้เป็นรูปธรรมได้ดังนี้

ระยะเร่งด่วน (1 - 3 ปี) : จัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานและการกำหนดหน่วยงานประสานงานหลักและรอง

ในระยะแรกนี้มีความจำเป็นที่สำนักงานจังหวัดพัทลุงและคณะกรรมการขับเคลื่อนเชิงนโยบายหรือคณะกรรมการกลางของจังหวัดพัทลุงซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าหน่วยงานทุกภาคส่วนมาทำงานกันเพื่อนำนโยบายไปขับเคลื่อน Smart Phatthalung อย่างจริงจังภายใต้การบริหารจัดการของผู้นำสูงสุดของจังหวัด

การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะของจังหวัดพัทลุง เพื่อรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลด้านต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการที่สอดคล้องกับภารกิจปกติของแต่ละส่วนราชการและภาคส่วนประชาสังคม การนำส่วนงานที่เกี่ยวข้องมาตั้งเป็นคณะอนุกรรมการในการพัฒนาระบบและการใช้เทคโนโลยีด้านสารสนเทศและระบบปัญญา ประติษฐ์ที่เหมาะสมจะต้องทำอย่างเร่งด่วนสอดคล้องข้อเสนอแนะในข้อที่ 1 - 8 : ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาด้าน Smart City, Smart Community และ Smart Learning เป็นพื้นฐานที่จะได้รับการสนับสนุนและช่วยทำให้การพัฒนาประเด็นอื่นๆ ตามมาภายหลังโดยเฉพาะด้าน Smart Governance ซึ่งจะเห็นผลได้เป็นรูปธรรมเมื่อมีการเชื่อมโยงกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเมืองอัจฉริยะในทุกภาคส่วนในทิศทางเดียวกัน ตัวอย่างโครงการที่สามารถเร่งดำเนินการในช่วงแรกนี้ อาทิเช่น การพัฒนาระบบการทำแผนที่จังหวัดและการกำหนดผังเมืองใหม่ของจังหวัดพัทลุง และการจัดตั้งระบบป้องกันภัยพิบัติต่างๆ ของจังหวัดพร้อมการสร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วน (ผ่านระบบออนไลน์) เป็นต้น

ระบบป้องกันอุทกภัย
ที่มา : IURBAN

ระยะเวลาเร่งด่วนปานกลาง (4 – 6 ปี) : จัดการด้านการพัฒนาคนและระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับเมืองอัจฉริยะเต็มรูปแบบ

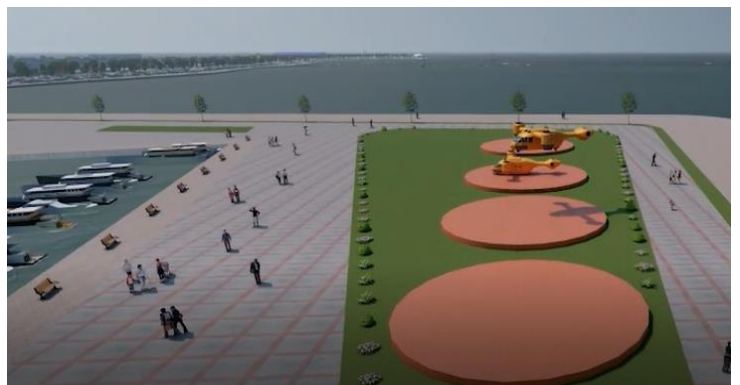
ระยะเวลาเร่งด่วนปานกลาง (4 – 6 ปี) : จัดการด้านการพัฒนาคนและระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับเมืองอัจฉริยะเต็มรูปแบบเมื่อมีการออกแบบคณะทำงานในชุดต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายกลางของจังหวัด พัทลุง การจัดการด้านกำลังคนหรือการพัฒนาคนที่รองรับกับการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่นี้ต้องมีการระดมสรรพกำลังจากส่วนงานต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกจังหวัด (ส่วนกลางหรือต่างประเทศ) การพัฒนาสถาบันการศึกษาในพื้นที่ เช่น มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาลัย และโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดพัทลุงต้องมีการออกแบบหลักสูตรระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาวเพื่อเตรียมกำลังคนรองรับที่ทันต่อแผนการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ ในขณะที่การช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลายและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีความจำเป็นต้องนำมาปรับใช้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบการขนส่งมวลชนและระบบจราจรให้เป็นระบบ IoT และเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว ไร้มลพิษ และประหยัดต้นทุนการขนส่ง ในระยะนี้ควรเร่งส่งเสริมให้ประชาชนเกิดองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองทั้งกายและใจ มีการแพทย์สมัยใหม่ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลจังหวัด และมีระบบ AI สนับสนุนในการบริการสาธารณสุขพร้อมระบบประกันสุขภาพของจังหวัดพัทลุงเพิ่มเติมจากระบบประกันสุขภาพแห่งชาติ ผลการดำเนินการในระยะที่สองนี้จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้าน Smart Learning, Smart Community Smart Holistic Health และ Smart Green Agriculture ตัวอย่างโครงการที่ควรดำเนินการในช่วงนี้ อาทิเช่น การบูรณาการแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดให้สอดคล้องกับการพัฒนาเป็นเมืองอัจฉริยะ และ กำหนดนโยบายให้เป็นจังหวัดพัทลุงเป็นเมืองที่ปลดปล่อยคาร์บอนต่ำ การพัฒนาเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis) ร่วมกับมหาวิทยาลัยทักษิณ เป็นต้น

ระยะยาว (7 – 10 ปี) : การบริหารจัดการเมืองอัจฉริยะแบบเต็มรูปแบบ

เมื่อมีการนำนโยบายไปสู่การจัดทำแผนกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนพัทลุงเมืองอัจฉริยะในระยะเร่งด่วน และระยะกลาง การนำองค์ประกอบต่างๆ ที่เริ่มมีความพร้อมในระดับที่เพียงพอในการเริ่มต้นใช้ในการบริหารจัดการเมืองได้ทำให้การใช้ประโยชน์จากระบบ IoT และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ มีความพร้อมในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาเมืองให้เติบโตอย่างรวดเร็วและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ในอนาคตที่มากกว่า 10 ปีข้างหน้า

รวมถึงรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ของจังหวัดพัทลุงหรือ ระดับประเทศและโลกได้อย่างดี หากมีการเกิดเหตุการณ์ในสถานการณ์ที่ปั่นป่วน (Disruption) และโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ๆ เช่น การขุดคลองไทย เป็นต้น ตัวอย่างข้อเสนอโครงการที่สามารถนำไปดำเนินการในช่วงนี้ อาทิเช่น พัฒนาอำเภอเมืองพัทลุงให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ตามแนวทางของ UNESCO เป็นต้น

ตารางที่ 1 Roadmap / แผนการนำเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนานำไปประกอบการวางแผนของจังหวัดพัทลุงเพื่อการบรรลุจากทัศน์ของ Smart Phatthalung ในปี 2030

ข้อเสนอแนะ / แนวทางการพัฒนา	เป้าหมายการพัฒนา	ระยะการดำเนินการ			ตัวอย่างข้อเสนอโครงการพัฒนา Smart Phatthalung	ผู้รับผิดชอบหลัก (ผู้รับผิดชอบร่วม)
		เร่งด่วนมาก (1-3 ปี)	เร่งด่วนปานกลาง (4-6 ปี)	ระยะยาว (7-10 ปี)		
1. ส่งเสริมบทบาทของพลเมืองในจังหวัดพัทลุงให้เกิดความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองสร้างความเท่าเทียมในสังคมผ่านศูนย์ส่งเสริมภาคพลเมืองที่เชื่อมโยงกับระบบฐาน ข้อมูลของจังหวัด	- Smart Governance - Smart Community - Smart City				1. การพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงให้เป็นหน่วยงานนำร่องในการปกครองท้องถิ่นแบบอิสระและนำนโยบาย Smart Phatthalung ประยุกต์ใช้ 2. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในสถาบันการศึกษาในจังหวัดพัทลุง	1. สำนักงานจังหวัด (สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง และมหาวิทยาลัยทักษิณ)
2. สร้างฐานข้อมูลใหม่และนำฐานข้อมูลเดิมมา วิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อเชื่อมโยงกันภายในและภายนอกจนถึงระดับสากลในรูปแบบศูนย์ข้อมูลจังหวัดสำหรับประกอบในการตัดสินใจและกำหนดนโยบาย	- Smart City - Smart Governance - Smart Community				1. การจัดตั้งคณะทำงานพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลางของจังหวัด 2. การสนับสนุนงบประมาณพัฒนาเครื่องมือและระบบที่รองรับการจัดศูนย์ข้อมูลกลางฯ	1. สำนักงานจังหวัด (สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง และมหาวิทยาลัยทักษิณ)
3. จัดการที่ดินในจังหวัดพัทลุงให้มีประสิทธิภาพโดยการอาศัยเทคโนโลยี IoT ในการวางผังเมืองให้เป็นระบบดิจิทัลเพื่อรองรับการขยายของเมืองในอนาคต รวมทั้งระบบป้องกันและฟื้นฟูจากกรณีภัยพิบัติ	- Smart City - Smart Community				1. การพัฒนาระบบการทำแผนที่จังหวัดและการกำหนดผังเมืองใหม่ของจังหวัดพัทลุง 2. การจัดตั้งระบบป้องกันภัยพิบัติต่างๆ ของจังหวัดพร้อมการสร้างเครือข่ายจากทุกภาคส่วน (ผ่านระบบออนไลน์)	1. สำนักงานจังหวัดพัทลุง 2. สำนักงานที่ดินจังหวัดพัทลุง 3. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดพัทลุง 4. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง

ตารางที่ 1 Roadmap / แผนการนำเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนานำไปประกอบการวางแผนของจังหวัดพัทลุงเพื่อการบรรลุจากทัศน์ของ Smart Phatthalung ในปี 2030

ข้อเสนอแนะ / แนวทางการพัฒนา	เป้าหมายการพัฒนา	ระยะการดำเนินการ			ตัวอย่างข้อเสนอโครงการพัฒนา Smart Phattalung	ผู้รับผิดชอบหลัก (ผู้รับผิดชอบร่วม)
		เร่งด่วนมาก	เร่งด่วนปานกลาง	ระยะยาว		
		(1-3 ปี)	(4-6 ปี)	(7-10 ปี)		
4. นำระบบตัดสินใจอัจฉริยะ (AI System) และเชื่อมโยงกับระบบฐาน ข้อมูลของจังหวัดมาใช้ในภาคการเกษตรและกระบวนการผลิตตลอดจนแปรรูปและส่งมอบถึงมือผู้บริโภค (Agro – foodInno polis)	- Smart Green Agriculture - Smart City - Smart Learning - Smart Community		↔		1. การพัฒนาเมืองนวัตกรรมอาหาร (Food Innopolis) ร่วมกับมหาวิทยาลัยทักษิณ 2. ร่วมเป็นเครือข่ายพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ กับมหาวิทยาลัยทักษิณ	1. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง 2. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง 3. สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง (สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง และมหาวิทยาลัยทักษิณ)
5. เน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างบุคลากรในอนาคตที่เชี่ยวชาญเทคโนโลยี และ IoT	- Smart City - Smart Learning - Smart Community	↔			1. สร้างเครือข่ายสถาบันการศึกษาในจังหวัดพัทลุง ที่มีการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีและ IoT	1. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง 2. มหาวิทยาลัยทักษิณ
6. นำภูมิปัญญาก้องถิ่นมาสร้างรายได้ผ่านศูนย์ส่งเสริมเศรษฐกิจภูมิปัญญาชุมชนและนิคมเกษตรอุตสาหกรรมเกษตรอัจฉริยะ ที่เชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของจังหวัดจังหวัดโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจแบ่งปัน	- Smart City - Smart Community - Smart Learning - Smart Green Agriculture				1. พัฒนาอำเภอเมืองพัทลุงให้เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ตามแนวทางของ UNESCO 2. พัฒนาศูนย์พัทลุงศึกษาร่วมกับเครือข่ายศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดและมหาวิทยาลัยทักษิณในการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์ออนไลน์	1. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพัทลุง 2. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพัทลุง 3. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดพัทลุง 4. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุง

ตารางที่ 1 Roadmap / แผนการนำเสนอแนะเชิงนโยบายหรือแนวทางการพัฒนานำไปประกอบการวางแผนของจังหวัดพัทลุงเพื่อการบรรลุจากทัศน์ของ Smart Phatthalung ในปี 2030

ข้อเสนอแนะ / แนวทางการพัฒนา	เป้าหมายการพัฒนา	ระยะการดำเนินการ			ตัวอย่างข้อเสนอโครงการพัฒนา Smart Phatthalung	ผู้รับผิดชอบหลัก (ผู้รับผิดชอบร่วม)
		เร่งด่วนมาก	เร่งด่วนปานกลาง	ระยะยาว		
		(1-3 ปี)	(4-6 ปี)	(7-10 ปี)		
7. พัฒนาและปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบการขนส่งมวลชนและระบบจราจรให้เป็นระบบ IOT และเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ มีความสะดวกรวดเร็ว ไร้มลภาวะ และประหยัดต้นทุนการขนส่ง	- Smart city - Smart Community	↔			1. บูรณาการแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของจังหวัดให้สอดคล้องกับการพัฒนาเป็นเมืองอัจฉริยะ 2. กำหนดให้พัทลุงเป็นเมืองที่เน้นการดูแลด้านสิ่งแวดล้อมและเน้นการเกษตรอินทรีย์ โดยการประกาศเป็นเมืองที่ปลดปล่อยคาร์บอนต่ำ	1. ที่สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดพัทลุง 2. สำนักงานจังหวัดพัทลุง 3. สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง (สถานีตำรวจภูธรจังหวัดพัทลุง, สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง, มหาวิทยาลัยทักษิณ)
8. ส่งเสริมให้ประชาชนเกิดองค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองทั้งกายและใจ มีการแพทย์สมัยใหม่ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลจังหวัดและมีระบบ AI สนับสนุนในการบริการสาธารณสุขพร้อมระบบประกันสุขภาพของจังหวัดพัทลุงเพิ่มเติมจากระบบประกันสุขภาพแห่งชาติ	-Smart Holistic Health -Smart City -Smart Community	↔			1. พัฒนาระบบแอปพลิเคชันดูแลสุขภาพตนเองผ่านระบบอัจฉริยะ โดยมีการให้คำปรึกษาออนไลน์ด้วยระบบ AI ผ่านการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลดิจิทัลอัจฉริยะ	1. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง 2. สำนักงานสถิติจังหวัดพัทลุง 3. สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพัทลุง (มหาวิทยาลัยทักษิณ)

โดยสรุปจากผลการศึกษาค้นคว้านี้จะเห็นได้ว่า หากมีการพัฒนาจังหวัดพัทลุงให้มุ่งไปสู่ Smart Phatthalung ในอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2573) จากการดำเนินการ Roadmap ทั้ง 3 ช่วงเวลาดังกล่าว แม้ว่าจะต้องมีการลงทุนในด้านการจัดเตรียม การทั้งในด้านการบูรณาการแผนและงบประมาณ จากส่วนงานต่างๆ ในจังหวัดพัทลุงเพื่อจัดทำแผนขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ Smart Phatthalung 2030 โดยใน ช่วงแรกอาจมีการใช้งบประมาณ กลางที่มี อยู่ในระดับหนึ่งแล้วของสำนักงานจังหวัดพัทลุงในการจัดเตรียม การทำแผนและการเตรียมคณะทำงานชุดต่าง ๆ รวม ถึงการเตรียมของงบประมาณจากรัฐบาลในการลงทุนในระยะที่สองซึ่งจะเป็นการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น โดยเฉพาะการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลอัจฉริยะในระดับจังหวัด ที่มีการประสานจากส่วนงานที่เกี่ยวข้องโดย เฉพาะสำนักงานจังหวัด สำนักงานสถิติจังหวัด และมหาวิทยาลัยทักษิณ และผลจากการพัฒนาจังหวัดพัทลุงในทิศทางที่ออกแบบอนาคตไว้ในด้านเมืองอัจฉริยะ โดยเน้นจุดเด่นด้านการเกษตร อาหาร ท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม New S – Curve โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจดิจิทัลที่รองรับกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในอนาคตจะส่งผลตอบแทนให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมได้สูงขึ้นจากปัจจุบันได้เป็นหลายสิบเท่าภายในระยะ 10 ปีข้างหน้า หรือสามารถยกระดับรายได้เฉลี่ยของคนพัทลุงได้มากขึ้นจากเดิมเปลี่ยนให้เป็นจังหวัดที่ความเหลื่อมล้ำทางสังคมต่ำหรือมีคนจนหมดไปได้

พศ.ดร.นุกูล
อินกระสังชา

ดร.พลากร
บุญใส

ดร.สุธี
จิวัตร

ทีมนักวิจัย

ดร.รังสฤษฎ์
อินทรโม

ดร.นิชากรณิ
พันธ์คง

อ.เทพรัตน์
จันทพันธ์

อ.อภิญญา
เทพยา

ดร.พลกฤษณิ
คล้ายวิตภัทร

ทีมผู้ช่วยนักวิจัย

นางสาวเชาวลิกษณิ
สมาคม

นางนิชฌลกานต์
ขุนเพชร

นายอานนท์
เทพทอง

นางสาวธมลวรรณ
จูมิ

นางสาวสุกัลยา
สังข์ทอง

นายชฎานพัฒน์
คงพัฒน์

ทีมผู้ประสานงาน

นางพิชญ์สินิ
จันทรรัตน์

นางอุษา
ชูช่วย

นางสาวดรุณี
ทองศรีนุ่น

นางสาวปิยากรณิ
ขวัญสุด

SOCIAL Foresight

PHATTHALUNG FORWARD
ร่วมมองภาพอนาคตพัทลุง 2030

Institute of Community
Enterprise Incubation
Thaksin University

facebook.com/ICEI-TSU

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ
สถาบันการมองอนาคตนวัตกรรม

Institute of Community Enterprise Incubation Thaksin University

